

Roheline utoopia

Roheline utoopia Astun ajamasinast välja ja kontrollin kella. 15.15. 25. aprill 2035. Ohoh, ongi umbes viisteist aastat möödas! Kus ma küll olen? Vaatan ringi, märkan silte. Selge, ikka Eestis. Hästi. Astun sildile natukene lähemale ja loen – 'Suitsetamine keelatud. Mootorsõidukid keelatud. Positiivsed mõtted lubatud.' Muigan ja hakkamööda teerada jalutama. Kuulen metsa tagant mere kohinat ja partide prääksumist; õhk on mõnusalt soolane ja hingangisse värsket õhku. Teerada on asfalteeritud ja mõnus on jalutada – näen kaugel ka pinke ja väikest parki, kus piknikku pidada saab. Astun edasi. Telefon on levialas ja võtan lahti taskuhäälingle rakenduse. Iga nädal teevad noored keskkonnaaktivistid taskuhäälingle, milles õpetavad inimesi elama keskkonnasõbralikumalt. Selle nädala teema on autod ja kaks maheda häälega saatejuhti arutavad, kuidas tänu igaaastasele automaksule, mida makstakse sõltuvalt auto läbisõidust, sõidavad inimesed Eestis ja Euroopas vähem autoga. Elektriautod on muutunud populaarseks ja meie naispresident sõidab ise mööda Eestit elektriautoga ringi. Noored tüdrukud ei taha ka kehvemad olla ja üks saatejuhtidest mainib, et tema ostis omale eelmise aasta isikliku elektriauto, sest elektriauto maksumäärad on madalamad ning esimesed kolm aastat maksma ei pea. Teerajal tuleb mulle vastu perekond koeraga. Koer haugatab tervituseks ning liputab saba. Siis korjab ta oma mängukanni maast üles ja jalutab uhkelt edasi. Pere vanematel on kummalgi käes riidest kotid, ühes prügi ja teises pikniku pidamiseks kasutatud riistad. Ühel lastest on jaki peal märk võilille ja päikesega, teise lapse märgil tunnen ära noor-ornitoloogide sümboli. Kui nad mööduvad, kuulen, et vanemad arutavad, kas see aasta tuleks puhkama sõita Rail Balticaga välismaale või sõita elektriautoga teise Eesti otsa. Taaskasutus on nüüd samuti moodi läinud. Zero waste ja low waste liikumised ka; paljud on pühapäeva-veganid ja söövad vähem liha kui enne. Paljud kasvatavad ise erinevaid köögivilju, kellel aeda ei ole, ostab kohaliku toitu. Põllumajanduses on vist kuldaeg, ma arvan, sest inimesed töötavad hea meelega põllumajanduses ning ostavad kartulit-kapsast-kurki-tomatit turult. Televisoris on taaskasutus-teisipäeva erisaated ning iga nädal õpetavad erinevad sisuloojad, kuidas näiteks vanast särgist õmmelda kotti, kuidas oma tarbimist vähendada ning millist puhastusvahendit valida, kui endal ei ole aega äädikast ja muust seesugusest puhastusvahendist kokku segada. Jõuan teeraja lõppu ja vaatan, mida kaugel näen. Eemal on üks toidupood ja toidupoest natuke tagapool üks kaubanduskeskus. Poodide jalgrattaparklad on jalgrattaid täis ja autosid on vähe. Kui lähemale kõnnin, kuulen, et pakendivaba pood kaubanduskeskuses pani just täna müüki uued nahahooldustooted, mida kasutavad Eesti kõige tuntumad rohesisuloojad. Lähen ka ise tootesitusele ja väljun poest Eestis toodetud kreemi, näoõli ja deodorandiga. Pealekauba sain väikeses metallpotsikus huulevõide, mida kohe proovin ja huulte määrin. Lõhn on kadakane ja mõnus, tuletab justkui meelde Saaremaa suitsusauna. Ootan bussipeatuses bussi ja kontrollin veelkord telefoni, saadan sõpradele sõnumeid ja uurin, kuidas neil läheb. Üks minu sõpradest lendab varsti Itaaliasse vabatahtlikuks. Ta kurdab, et ei tea, milline päikesekaitsekreem on kõige loodussõbralikum ning rõõmustab, et lennukipileti hinnas oli juba süsinikujalajälge kompenseeriv lisamaks ja ise ta ei pea otsima, kellele ja kuhu seda maksta. Tema töö vabatahtlikuna on küll kerge, aga üsnagi sügavamõtteline – vabatahtlikud üle Euroopa sõidavad Itaaliasse, et istutada lilli Itaalia massihaudadele, mis kümme aastat tagasi suure viiruspuhangu ajal tekkisid. Samuti sõidavad meditsiinitaustaga vabatahtlikud külla Itaalia arstidele, et neilt õppida, kuidas tulevikus viirustega võidelda. Õnneks kadus viirus vähem kui aastaga, kuid inimesed kardavad siiski, et kunagi tuleb uus viirus, mis inimkonda veelgi rohkem hävitab. Kõige hullemini laastas viirus Ameerika

Ühendriikides, sest nende tervisesüsteem oli kohutav. Peale viirust viidi aga sisse uued määrused ja seadused ning maksusüsteem tehti kiiresti ringi. Näiteks maksavad neil püssid nüüd nii palju, et tavainimene üle ühe osta ei jõua – ja ei saa ka, sest viimaks karmistati neil ka relvaseadusi. Ülemaailmselt suunatakse rohkem raha sõjategevusest tervishoidu ja nii mõneski riigis on võimalik valida, kas lähed kohustusliku ajateenistuse asemel appi haiglasse või hooldekodusse. Buss sõidab peatusesse ja astun bussi. Pilet ei maksa eriti midagi, sest Eestis toodetakse nüüd nii palju rohelist energiat, et elektrimootoriga bussid ei vaja enam kallist bensiini. Kuna mul on täna vaba päev, siis sõidan vabaajakeskusesse. Selliseid keskusi on nüüd mitmeid-mitmeid üle Eesti ja igaühes neis on tööl vähemalt üks jätkusuutlikuse arendaja, kes kogukonda õpetab ja abistab. Keskustes on vähemalt kord nädalas töötoad, aga igaüks tohib seal ise nokerdamas käia. Astun keskusesse sisse ja pistan annetuskaasti viieeurose, siis lähen trepist üles kohvikusse ja joon tassitäie rohelist teed. Kui olen tee ära joonud, leian töötoast käsitööõpetaja, kellega koos leiame riidejäkide korvist värvilist puuvillast riidet, mõõdame piisavalt suured lapid ning õmbleme lapid valmis. Meigieemaldus lappe saab riidest kümme ja õpetaja kiidab, kui vahvad lapikesed on. Kiituseks saan valida pisikese riidest koti, kuhu lapid pistan. Sõidan koju, oma pisikesse korterisse ja kastan taimi oma aknalaual. Proovin oma meigieemalduslapikesi ja näoõli, siis panen tööle televiisori ja vaatan telekast dokumentaalfilmi, milles näidatakse, kuidas Euroopa majandus kriisist välja tuli, kuidas rikkuritelt suurem osa varasid arestiti ning kuidas kõige suuremad ihnus- ja ahnuskoid isegi karistada said. Nüüdki kehtivad seadused, mille järgi inimestel ei tohi olla liiga palju varasid ning nende liigne raha jagatakse vaesematele. Eks alguses ikka rikkurid pahandasid, aga nüüd, kui neil on valida, kas loobuvad rahast vabatahtlikult või raha arestitakse, siis on paljud valinud vabatahtliku annetamise. Õhtuks süüa köögivilja- tofusalatit ja joon mahla kõrvale. Mõtlen tagasi aastasse 2020 ja ohkan. Vähemalt sai viirus otsa ja asjad läksid paremaks. Aga nähke teie, lugejad, nüüd vaeva, et tulevik ka nii ilus ja tore oleks, kui ma just kirjeldasin. Tahan oma rohelist utoopiat.